



Sellise spordialaliidu suhtes nagu Itaalia jalgpalliliit võivad riigihanke eeskirjad olla siduvad, kui ta tegeleb üldistes huvides selliste vajaduste rahuldamisega, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu

Samas on veel tarvis, et selline avaliku võimu organ nagu Itaalia riiklik olümpiakomitee teeks sellise juriidilisest isikust alaliidu nagu Itaalia jalgpalliliit üle järelevalvet nii, et see võimaldab tal mõjutada alaliidu otsuseid riigihangete valdkonnas

(Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC) (Itaalia jalgpalliliit) korraldas läbirääkimistega hankemenetluse, et sõlmida kolmeks aastaks teenusleping jalgpalli rahvuskoondiste sõitudeks vajaliku tehnika vedamiseks ja FIGC laoteenuse osutamiseks. Pärast seda menetlust esitas üks menetluses osalema kutsutud pakkujatest, kellega aga lepingut ei sõlmitud, Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) kaebuse, vaidlustades selle menetluse läbiviimise viisi. Selle pakkuja sõnul tuleb FIGC-d pidada avalik-õiguslikuks isikuks ja seega oleks ta pidanud järgima riigihankeid reguleerivas aktis ette nähtud avaldamiseeskirju.

Kui Tribunale amministrativo regionale per il Lazio oli selle kaebuse rahuldanud ja sõlmitud hankelingu tühistanud, esitasid nii FIGC kui üksus, kellega ta oli lepingu sõlminud selle kohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse Consiglio di Statole (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu). Nad vaidlustasid selles kohtus eelkõige eelduse, et FIGC tuleb kvalifitseerida „avalik-õiguslikuks isikuks“.

Selles kontekstis otsustas Consiglio di Stato esitada Euroopa Kohtule kaks eelotsuse küsimust riigihangete direktiivi¹ tõlgendamise kohta. See kohus soovib välja selgitada, **kas FIGC vastab teatavatele direktiivis sätestatud tingimustele, et teda võiks pidada „avalik-õiguslikuks isikuks“ ja kas ta on seega kohustatud kohaldama riigihanke eeskirju**. Konkreetsemalt palub eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtul tõlgendada esiteks tingimust, mille kohaselt peab „avalik-õiguslik isik“ olema asutatud konkreetse eesmärgiga rahuldada üldistes huvides vajadusi, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu², ja teiseks tingimust, mille kohaselt peab selle isiku juhtimine toimuma avaliku võimu organi järelevalve all³.

Euroopa Kohtu hinnang

Euroopa Kohus märgib esiteks, et Itaalias **viib spordiga seotud üldistes huvides tegevust ellu iga riiklik spordialaliit avalikku laadi ülesannete raames, mis on nendele alaliitudele sõnaselgelt pandud riigisiseste õigusnormidega**, ja täpsustab samas, et mitu neist ülesannetest ilmselt ei ole oma olemuselt tööstuslikud ega ärilised. Euroopa Kohus järeldab sellest, et **kui selline riiklik spordialaliit nagu FIGC täidab tõesti neid ülesandeid, siis võib teda pidada asutatuks konkreetse eesmärgiga rahuldada üldistes huvides vajadusi, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu**.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2014, L 94, lk 65).

² Direktiivi 2014/24 artikli 2 lõike 1 punkti 4 alapunkt a.

³ Direktiivi 2014/24 artikli 2 lõike 1 punkti 4 alapunkt c.

Euroopa Kohus täpsustab, et seda järeldust ei sea kahtluse alla ühelt poolt see, et FIGC õiguslik vorm on eraõiguslik ühendus, ega teiselt poolt see, et ta tegeleb lisaks riigisiseses õigusaktis ammendavalt loetletud tegevustele ka muude tegevustega, mis moodustavad suure osa kogu tema tegevusest ja mida ta rahastab ise.

Mis teiseks puudutab küsimust, **kas spordialaliidu juhtimist tuleb pidada allutatuks sellise avaliku võimu organi nagu käesolevas asjas Comitato Olimpico Nazionale Italiano (CONI) (Itaalia riiklik olümpiakomitee) järelevalvele**, siis Euroopa Kohus leiab, et haldusasutust, kelle ülesanne on peamiselt kehtestada spordialased eeskirjad, kontrollida nende nõuetekohast kohaldamist ning sekkuda üksnes võistluste korraldamise ja olümpiamängudeks ettevalmistamise tasandil, reguleerimata erinevate spordialaliitude korraldust ja igapäevast tegevust, ei saa esmapilgul pidada hierarhiliseks organiks, kellel on pädevus riiklike spordialaliitude juhtimist kontrollida ja suunata. Ta lisab, et riiklikele spordialaliitudele Itaalias antud juhtimisautonoomia **näib a priori vastu rääkivat seisukohale, nagu võiks CONI aktiivne järelevalvepädevus olla niivõrd ulatuslik, et ta saaks mõjutada sellise riikliku spordialaliidu nagu FIGC juhtimist, muu hulgas riigihangete valdkonnas.**

Samas täpsustab Euroopa Kohus, et **sellise eelduse võib ümber lükata**, kui on tõendatud, et CONI-le FIGC suhtes antud erinevate volituste tõttu on selle alaliidu sõltuvus CONIst tegelikult niivõrd suur, et see võib mõjutada nimetatud alaliidu otsuseid riigihangete valdkonnas.

Rõhutades, **et eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb kontrollida, kas sõltuvus koos sellise mõjutamisvõimalusega on olemas**, annab Euroopa Kohus selgitusi, mis peaksid seda kohut otsuse tegemisel suunama. Selles kontekstis märgib Euroopa Kohus eelkõige, et hindamaks, kas CONI teeb FIGC juhtimise üle aktiivset järelevalvet ja kas ta võib mõjutada FIGC otsuseid riigihangete valdkonnas, tuleb CONI-le FIGC suhtes antud erinevaid volitusi analüüsida tervikuna.

Peale selle märgib ta, et **kui jõutakse järeldusele, et CONI teeb riiklike spordialaliitude juhtimise üle järelevalvet**, siis on asjaolul, et need alaliidud mõjutavad oma enamusosaluse tõttu CONI peamistes kollegiaalsetes otsustusorganites CONI tegevust, tähtsust vaid siis, **kui saab tuvastada, et iga spordialaliit eraldivõetuna on võimeline märkimisväärselt mõjutama seda järelevalvet, mida CONI tema suhtes teeb**, mistõttu **on see järelevalve neutraliseeritud** ning selline spordialaliit saab tagasi kontrolli oma juhtimise üle.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Pressikontakt: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127